

De eerste stappen met Brandts Buijs

Het was november 1869 toen een aantal jongemannen het 'Deventer Zanggezelschap' oprichtten. Zij benaderden organist en dirigent C.A. Brandts Buijs die in 1840 organist van de Lebuïnuskerk was geworden en stamvader was van de bekende musicus Brandts Buijs. Hij was ook de hofpianist van Koning Willem III.

De repetities waren in eerste instantie in het Stadhuis van Deventer. Twee jaar later werden ze verplaatst naar [het Klooster](#). Daar zouden ze meer dan 50 jaar blijven. Vele repetitieruimtes volgden, van kerken en de kantine van een volleybalvereniging tot scholen. Sinds enige jaren repeteert het koor in Het Stormink (locatie Etty Hillesum Lyceum).

Repertoire

Het repertoire bestond in het begin vooral uit liederen en eenvoudige stukken. Dat mannelijke zangers meer 'waard' leken te zijn, bleek uit de prijzen voor de concertkaartjes. Voor dit mannenzanggezelschap betaalde de bezoekers tweemaal zoveel als voor de kaartjes voor vrouwenkoren. In 1872 werd besloten ook dames toe te laten. Toen kon ook het repertoire uitgebreid worden. Veelal grotere oratoriumwerken van Mozart, Haydn, Brahms, Verdi, Händel, Dvořák, Vivaldi en meer. Ook de passies en cantates van Bach zijn regelmatig uitgevoerd. In de uitvoeringen werden de

werken afgewisseld met orkeststukken of solo's van professionele zangers. Met twee uitvoeringen per jaar zijn veel mooie concerten georganiseerd. Een bijzondere uitvoering was die van Le Roi David van Arthur Honegger in 2011 uitgevoerd in de Bergkerk. Kunstenaar Tali Farchi schilderde ondertussen live voor de camera. Geïnspireerd door het verhaal. Zij was met veel passie aan het werk terwijl het koor zong. Tali was goed te volgen via de projectie op het scherm boven het koor. De kunstwerken waren na het concert ook te koop!

Dirigeren en componeren

Op 21 juli 1884 werd besloten de naam te veranderen in 'Euterpe', de muze van het fluitspel.

Steven Coldewey was in die jaren een belangrijke beschermheer van het koor en dirigent van het Deventer Strijkje, dat het koor begeleidde. Hij componeerde het zangspel 'Marijke van Scheveningen' dat in 1897 met groot succes twee keer achter elkaar werd uitgevoerd.

C. A. Brandts Buys, Gottfried Sembner en Frank Deiman waren dirigenten van Euterpe die ook componeerden voor het eigen koor. In 1985 componeerde Sembner een spraakmakend stuk voor Goede Vrijdag, 'Da Pacem Dominum' een stuk zonder genoteerde noten, maar met een klankkleur van stemmen en stiltes. In 2009 componeerde Deiman ter ere van het 140-jarig bestaan van Euterpe de avondvullende cantate 'De Wachters', o.a. bestaande uit gedichten van Hadewijch.

Ter ere van het 150-jarig bestaan werd de Mattheus Passion van Bach uitgevoerd in de vorm van een meezing Matthäus tot groot plezier van meezingers uit het hele land.

Toch doorgaan

Hoe belangrijk het samen zingen is blijkt ook wel tijdens de 2^e wereldoorlog. In 1940 deed Euterpe een beroep op verschillende Deventer zangverenigingen en in de jaren '43-'45 volgde samenwerking met de zangvereniging 'Zang en Vriendschap' en aan het eind van de oorlog volgde een fusie tussen beide koren. Het ledenaantal nam toe in jaren '90 tot ca. 100 leden. Toen dirigent Frank Deiman aantrad in 1997 werden er stemtesten ingevoerd en was er aandacht voor koorvorming. Dat wil zeggen lessen per stemgroep o.a. over de techniek, om daardoor beter en fijner te kunnen zingen.

Bestuurscultuur

In de 80'er jaren was Piet Floors, de eigenaar van het bekende [Café Floors aan de Brink](#) een markante voorzitter. Het café was jarenlang het stamcafé en de plek waar na de concerten werd nagepraat en geborrelt. Vanaf de eeuwwisseling was het lastiger om mensen voor het bestuur te vinden. In 2003 nam Riet Prins het initiatief om de bestuurstaken te verlichten door de uitvoering van de taken over een aantal commissies te verdelen. Een structuur, die nu nog steeds goed werkt. Er zijn nu o.a. commissies voor het programma, PR, concertorganisatie, feestavonden en de repetitieruimte.

Woensdag 8 december 2004

Euterpe brengt Bach. (foto: Gert Perdon)

Feestvarken Euterpe gaat voor kwaliteit

DEVENTER – In november bestond het Deventer toonkunstkoor Euterpe 135 jaar. Om dit heuglijke feit luister bij te zetten voert het koor op 23 december het Weihnachts-Oratorium van Johann Sebastian Bach uit in de Grote- of Lebuinuskerk aan het Grote Kerkhof. Het koor wordt begeleid door het Ensemble Conservatoire uit Zwolle. Als solisten treden de sopraan Nienke Oostenrijk, Myra Kroese (alt), Rein Kolpa (tenor) en Marc Pantus (bas) op. De cantates 1,2,5 en 6 worden ten gehore gebracht. Toegangskarten zijn verkrijgbaar bij de VVV Deventer, Boekwinkel Colmschate en Musicseshop Disc aan de Korte Smedenstraat.

Niet iedereen kan lid worden van Euterpe. Om het klassieke repertoire op een voor alle betrokkenen prettige wijze uit te kunnen voeren dient een lid over een zuivere zangstem te beschikken. Na een proefperiode van enkele maanden wordt een stemtest afgenomen om de kwaliteiten te testen. Gelukkig bleek de heer Schuiter aan de kwaliteitseisen te voldoen. „Ik heb me een jaar geleden aangemeld, mijn buurvrouw spoorde me daar toe aan. 'Je hebt een mooie stem', zo liet ze weten. Als klein kind heb ik wel gezongen maar daar tot vorig jaar niets meer mee gedaan." Nu is hij iedere donderdagavond present bij de repetities die worden gehouden aan de Willem de Zwijgerlaan (Bity Hillesum Lyceum), samen met de buurvrouw. Tweemaal per jaar voert Euterpe een uitvoering op. Na het Bachjaar (2004) volgt een Italiaans getint seizoen. Voor 16 april staat de uitvoering van 'Petite Messe Solennelle' van Rossini op de rol (Broederenkerk). In november van volgend jaar is het 'Requiem van Verdi' gereed voor uitvoering. Laatstgenoemde optreden is een coproductie met het Orkest van het Oosten en zal in de Lebuinuskerk te beluisteren zijn.

Een onderscheiding

In 1995 ontving Euterpe de koninklijke zilveren erepenning. Het koor bestaat inmiddels 126 jaar! Er zijn in de voorbije jaren natuurlijk heel wat jubilea gevierd.

Ensembles en orkestbegeleiding

Euterpe heeft als **begeleiding** bij de concerten dikwijls gebruik gemaakt van het Symphonie Orkest van het Haarlems Muziekkorps, evenals van het Deventer Symfonisch Orkest, het Deventer strijkje en af en toe van het Gelders Orkest of het Orkest van Het Oosten, bijvoorbeeld de Hohe Messe van J.S. Bach. De laatste jaren wordt Euterpe vooral begeleid door het Ensemble Conservatoire, gevormd door professionele musici uit verschillende orkesten, of een ensemble bestaande uit jonge professionals.

Van mevrouw/mijnheer naar...

Het begon natuurlijk heel formeel onderling. De koorleden spraken elkaar aan met u en mijnheer, mevrouw en dat veranderde gelukkig in de loop van de tijd. Kenmerkend is dat wat iemand ook in zijn dagelijks leven doet, er een enorme betrokkenheid is bij het koor en bij elkaar. Het samen zingen verbindt en ook het repertoire zal daaraan hebben bijgedragen. Ook was en is het regelmatig tijd voor een feestje. Dan wordt er opgetreden door individuele koorleden met onverwachte performances en lekker gegeten. Sinds een aantal jaren is het gebruik om een veiling te organiseren voor het goede doel: Euterpe. Zo kan het koor op een ludieke wijze meer financiële armslag krijgen. Wat wordt er geveild? Diensten die koorleden zelf inbrengen. Zoals een zelfgebakken taart, een zeiltochtje, een natuurwandeling, maar ook het zemen van je ramen.

Quiz over Deventer

Zoveel jaren geschiedenis - te veel om in detail te vertellen - dit was een bescheiden blik op het verleden. Wat telt is dat de passie is gebleven. Daar zijn we blij mee. Met gepaste trots zeggen we: kun je zingen, kom dan eens langs en kijk of je blij wordt van het repertoire en of je je thuis voelt bij Euterpe. Je bent van harte welkom!